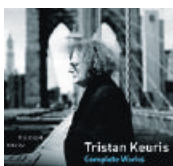

Componist Tristan Keuris.

Monument voor bruggenbouwer tussen Stravinsky en Romantiek

CD | KLASSIEK
Tristan Keuris
Complete Works
 Quattro Live QL
 2009-02

Als een van de weinige Nederlandse componisten wordt Tristan Keuris (1946-1996) na zijn vroege overlijden nog regelmatig uitgevoerd op internationale podia. Als je zijn muziek hoort, begrijp je die onverminderde belangstelling. Al tijdens zijn leven, de tijd dat het modernisme hoogtij vierde, wist Keuris een brug te slaan tussen twee schijnbaar onverenigbare werelden. Zijn werk vormt een *trait-d'union* tussen het constructivisme van Igor Stravinsky enerzijds (een van Keuris' helden, die hij trouwens deelde met diezelfde modernisten) en de lyriek en instrumentatie uit de Romantiek anderzijds.

Hoewel hem door zijn collega's vaak nostalgie en sentiment werd verweten, vond Keuris zichzelf absoluut geen romanticus. „Mensen verwarren Romantiek met minder dissonante samenklanken”, vertelde hij eens. „Hoe dissonanter, hoe modern; hoe consonanter, hoe romantischer, is de redenering. Maar dat is een zeer oppervlakkige waarneming.” Ook zei hij: „Met restauratieve neomuziek heeft het niets te maken. Ik kan het niet nadrukkelijk genoeg zeggen: ik ben geen bekeerling, ik negeer geen vijftientig jaar muziekgeschiedenis. Ik ben absoluut niet iemand die opeens de hele eigentijdse muziek verkettert en weer bij 1950 wil verdergaan. Wat ik nu doe, zou niet kunnen zonder alles wat er in de laatste vijftientig jaar in de muziek gebeurd is.”

Keuris studeerde vanaf zijn vijftiende compositie bij Ton de Leeuw aan het Utrechts Conservatorium. Daarvoor had hij zijn eerste lessen genoten bij Jan van Vlijmen. Nadat hij in 1969 zijn studie afrondde met de Prijs voor Compositie, doceerde Keuris compositie – vanaf 1992 aan het conservatorium van Hilversum. Zijn bekendste leerling was Willem Jeths. Sinds Keuris doorbrak met *Sinfonia* (1974) voerden belangrijke ensembles en orkesten zoals het Koninklijk Concertgebouworkest, het Raschèr Saxophone Quartet, het BBC Philharmonic Orchestra en het Stori- oni Trio in opdracht geschreven werk van hem uit. Keuris vond zelfs een uitgever voor zijn werk, het Londense Novello, wat bijzonder is voor een hedendaags componist.

Bijna vijftien jaar na zijn dood sloegen Radio 4, Radio Nederland Wereldomroep, NPS en Muziekcentrum van de Omroep de handen ineen voor dit klinkende monument met de complete werken – samengesteld uit radio- en cd-opnamen en voorzien van een informatief cd-boekje. In totaal elf cd's, met de tv-documentaire 'To Brooklyn Bridge' van Fred van Dijk uit 1994 als dvd-toegift. Vijftig werken, een voor elk levensjaar van Keuris.

Bij zijn muziek wordt vaak de nadruk gelegd op de orkestratie en dat het zo fantastisch op de huid van de musici is geschreven. Dat is waar, maar als luisteraar hoor je vooral vijftig tijdloze composities die het geen enkel probleem vinden om de je te verleiden en te ontroeren. Geen moderne-muziekmuziek, maar een oeuvre dat ruimschoots wist te ontsnappen aan de kleine eendenvijver van de nieuwe muziek. (AF)